

Oponentský posudek na bakalářskou práci Barhuma Nakhlého *The Formation of Arab National Thought in Levanta* (2015)

B. Nakhlé si pro svou bakalářskou práci zvolil téma, jehož zpracování by bylo obtížné i pro zkušeného badatele, a navíc ho zkoumá ve velmi dlouhém časovém úseku (1800-1916). Text se rozhodl napsat v angličtině, což je bezesporu chvályhodné. Zdá se ale, že přistoupil k práci velmi laxně. Je otázkou, zda vůbec tak abstraktní téma, jako je utváření národního myšlení v průběhu 19. století v oblasti celé Levanty, bylo vhodné pro účely bakalářské práce. Pro autora se ukázalo jako těžko zvladatelný úkol, jemuž nadto nevěnoval náležitou péči.

Bakalant sice v Úvodu tvrdí, že se soustředí na oblast Levanty, nikde ale jasně neformuluje, co vlastně má daná oblast zahrnovat – užší „Levantu“ ve smyslu Syropalestiny, Jordánska a Iráku? Či širší oblast *Mašriqu*? Ačkoliv má studie přímo v názvu otázku „národního myšlení“, není v celém textu ani jediný odkaz na alespoň populárně-naučnou práci o nacionalismu. Z toho pak zřejmě vyplývá i to, že vůbec není patrné, **co** vlastně autor zkoumá – střetávání Východu a Západu, jak píše v Úvodu, shrnutí některých myšlenek různých filozofických směrů, islamistická hnutí, politický vývoj, reformismus? Všechny tyto otázky jsou v textu nadhozeny, žádné ale není věnována větší pozornost. Text je místy nesouvislý, není jasné, **jak** a **proč** na sebe jednotlivé podkapitolky navazují, a celkově působí dojmem myšlenkového chaosu. Místy se zdá, že autor pouze prolistoval některé práce či prolétl internetové zdroje, z nichž potom široce a nesouvisle parafrázoval (aniž ovšem na zdroj odkázal!).

B. Nakhlé se evidentně, ale ne příliš poučeně, inspiroval klasickou prací A. Houraniho, na niž je odkazováno prakticky v celém textu, ale nebyl schopen pořádit víc než synopsi některých pasáží z Houraniho. Práce neposkytuje nic než zběžný a povrchní přehled jistých reformních opatření a myšlenek v *Mašriqu* / osmanské říši 19. století. Jinak je text psán extrémně obecně a vágně – nabízí se otázka, zda autor vůbec texty, na něž v práci odkazuje, skutečně četl, či zda je jen neprolistoval. K obsahové stránce se lze skutečně vyjádřit stěží: nevíme, co autor zkoumá, k čemu dospívá, jak na sebe jednotlivé části práce navazují, a často ani, v jakém období se pohybujeme.

Za ještě závažnější pochybení považuji, že autor celé dlouhé pasáže a zobecňující tvrzení, jež jsou prokazatelně převzata odjinud, nepodkládá odkazem ke zdroji. Naopak uvádí odkazy i u zcela nerelevantních pasáží (str. 28 – odkaz č. 38 na Rašída Ridá), zřejmě jen za účelem rozšíření bibliografie, ale evidentně bez pečlivějšího pročtení citované práce. Bibliografie – uvedená zcela mylně jako **Selected Bibliography** – je dalším zásadním nedostatkem práce. V bibliografii jsem napočítal celkem 11 (sic!) prací, které nejsou v textu nikde citovány, ani se o nich nehovoří. Mnoho prací je v bibliografii uvedeno dvakrát či v jiném vydání, jež je pak citováno v textu.¹

Porozumění textu komplikuje řada překlepů a matoucích anglických formulací. Autor bezesporu prokázal schopnost psát v angličtině, ale bylo by žádoucí, kdyby si text po sobě ještě jednou přečetl a opravil alespoň ty nejkřiklavější chyby (jeden příklad za všechny. „**Modern period** had almost no or very limited knowledge of the closest surroundings of the place **he** lived in“, str. 13) – ty se ostatně objevují v názvech kapitol i práce samé („Levanta“ místo Levant, „Egyptian“ místo „Egyptian“ atd.).

¹ Klasická práce André Raymonda o arabských městech za osmanského období je citována ve slovenském překladu vydaném v roce 1986 v Damašku (sic!). V souborném katalogu Národní knihovny v Bratislavě ovšem žádný takový překlad uveden není. Pakliže autor skutečně takovou knihu používal, bylo by jistě přínosem, kdyby mohl doložit přesný bibliografický údaj.

Text nespĺňuje poŹadavky kladené na bakalářskou práci. Z výše uvedených formálních i obsahových pochybení **nemohu práci doporučit k obhajobě** a hodnotím ji stupněm „neprospěl“.

V Praze dne 3.9.2015

PhDr. Petr Kučera, PhD.

Ústav Blízkého východu a Afriky FF UK